

Revisionsplan 2022

Version: 2022-03-08

Innehållsförteckning

1	Lag och god revisionssed anger revisionens uppdrag och innehåll	3
2	Revisionsprocessen	4
3	Riskanalysen är vägledande.....	5
4	Granskningsinsatser för 2022	6
4.1	Grundläggande och lagstadgad granskning.....	6
4.2	Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning	7
4.3	Granskning av verksamhet, funktion och process.	7
4.4	Uppföljningar av tidigare granskningar	14
4.5	Förstudier.....	14
5	Revisorerna på Region Norrbottens hemsida.....	15

1 Lag och god revisions sed anger revisionens uppdrag och innehåll

Revisorernas uppdrag definieras i kommunallagens (KL) 12 kapitel. Där fastställs att revisorerna årligen ska granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisions sed. Vidare framgår att revisorerna ska pröva om;

God revisions sed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna vid kommunal revision. God sed regleras inte i lag utan utformas och utvecklas av normbildare som t.ex. Sveriges Kommuner och regioner (SKR). God sed kan sägas ta vid där lagstiftningen slutar. Med anledning av de successiva förändringar i praxis och tillämpning som sker har SKR gjort en uppdaterad uttolkning och dokumentation av "God revisions sed i kommunal verksamhet 2018". Skriften lyfter fram och förtydligar *revisorernas uppdrag* – ansvarsprövningen – och dess innebörd, samt *revisionsprocessen*, det vill säga revisionsarbetets innehåll.

När det gäller *uppdraget*, ska revisorerna *årligen* granska:

- all verksamhet som bedrivs inom nämnder och styrelser samt eventuella fullmäktigeberedningar;
- årsredovisningen, inklusive den sammanställda redovisningen som även omfattar verksamhet som bedrivs i andra juridiska personer;
- de kommunala företagen genom de revisorer och lekmannarevisorer som utses i dessa;
- revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Begreppen *årligen* granska *all verksamhet*, betyder att revisorerna för varje nämnd, styrelse och fullmäktigeberedning varje år ska granska och bedöma:

- Att verksamheten sköts på ett *ändamålsenligt* och från *ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt*, innebärande att:
 - verksamheten lever upp till fullmäktiges mål och följer andra beslut, lagstiftning, avtal och föreskrifter, det vill säga dess effektivitet och kvalitet,
 - verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
 - styrelsen, nämnder och fullmäktigeberedningar har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
 - verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.
- Att *räkenskaperna är rättvisande* innebärande att:
 - redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning,
 - delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.
- Att *den interna kontrollen är tillräcklig* innebärande att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:
 - verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
 - informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
 - de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

2 Revisionsprocessen

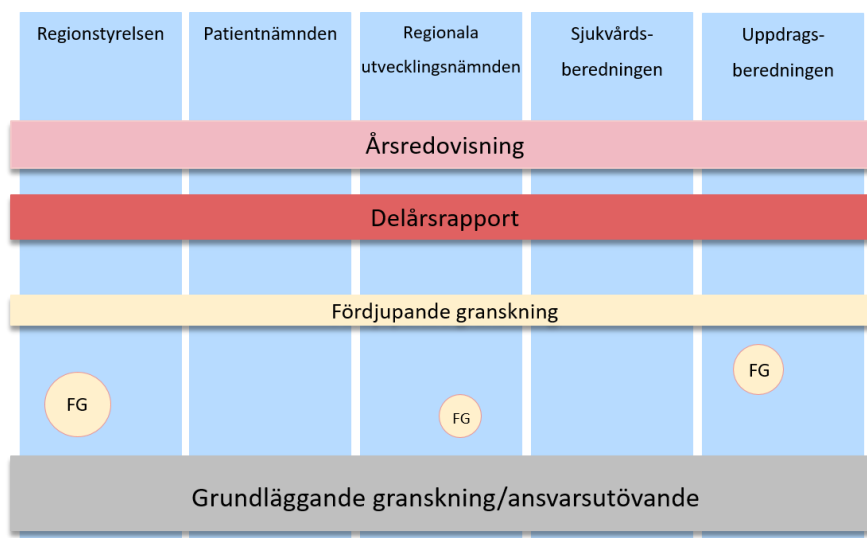
Den årliga revisionsprocessen omfattar ett flertal steg. Den börjar med en revisionsplanering som består av omvärldsanalys, riskanalys och upprättande av den årliga revisionsplanen. Därefter genomförs de i revisionsplanen fastställda revisionsinsatserna. Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Då prövar revisorerna om styrelse, fullmäktigeberedningar och nämnder har fullgjort sina uppdrag. En revisionsberättelse upprättas som lämnas till fullmäktige. I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om fullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året.

Revisionsprocessens grundstomme är *analys av väsentlighet och risk*, benämnd *Riskanalys*. Analysen ska föregå alla prioriteringar och urval, såväl i årlig revisionsplan som vid avgränsningar och preciseringar i de enskilda granskningarna.

Utgångspunkten för revisionen är helhetssyn. Alla granskningsinsatser planeras och genomförs så att de stödjer varandra. De olika granskningsinsatserna under ett revisionsår planeras logiskt i tid för att revisionen ska bli effektiv. Varje granskning utgör en grund för planering av kommande revisionsinsatser och för den avslutande ansvarsprövningen.

Modellen nedan beskriver hur den årliga granskningen av regionens verksamheter ska planeras och genomföras under året. Syftet är att ge underlag till bedömningen av ansvarsfrihet för styrelsen, fullmäktigeberedningarna, och samtliga nämnder.

Bild 1. Principskiss över årlig granskning inom Region Norrbotten; Källa: SKR, God Revisionsred i Kommunal Verksamhet 2018; modifierad¹

¹ FG = Fördjupad granskning

3 Riskanalysen är vägledande

Alla delar av regionens verksamhet ska årligen granskas av revisorerna. De resurser som avsätts för revisionen måste dock prioriteras till de områden som revisorerna anser som mest angelägna. Grundläggande i revisionsprocessen är planeringen av revisionsinsatser. Enligt god revisions sed inleds revisionsprocessen med en övergripande riskanalys som präglas av helhetssyn och aktualitet.

Riskanalysen är *revisionsprocessens grund* men också en kontinuerlig process inom revisionen. Under ett revisionsår kan det därför uppstå behov av revisionsinsatser som revisionen i sin initiala riskanalys inte kunnat förutse. Den riskanalys som genomförs under löpande år kan därför leda till revidering av revisionsplanen. Riskanalysen dokumenteras av revisorerna.

Riskanalysen har en tydlig koppling till revisorernas uppdrag och präglas av helhetssyn. En riskanalys består av två delar:

1. Identifiera vilka *risk*er som finns inom väsentliga verksamheter, funktioner och processer, utifrån den kunskap som inhämtas från verksamheten och från omvärlden.
2. Göra en bedömning av *konsekvens* och *sannolikhet* dvs. hur allvarligt det är eller blir om risken realiserar samt hur troligt det är att risken inträffar.

Analysen ligger till grund för prioritering av revisionsårets granskningsinsatser. Meningen är att revisionsarbetet ska inriktas på sådana väsentliga områden där risker konstateras eller befaras, vilka kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning eller påverka förtroendet för regionen som organisation. Ytterst ska revisorernas granskningsinsatser utmynna i den årliga revisionsberättelsen i vilken revisorerna ger fullmäktige underlag för dess prövning av ansvarsfrågan. Utöver de grundläggande granskningarna har 2021 års riskanalys har lett fram till att ett antal fördjupade granskningar prioriterats för verksamhetsåret.

Därutöver avser revisionen också att genomföra ett antal förstudier. Förstudier genomförs där risken inledningsvis inte går att fastställa. En förstudie kan således leda till att risken bedöms så pass stor att en djupgranskning beslutas att genomföras, alternativt att risken visade sig vara låg och att en djupgranskning därför inte behöver prioriteras innevarande år.

En viktig del av revisionens arbete är också att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig kritik, synpunkter och förslag.

Väsentlighets- och riskanalys genomförs även under löpande år, vilket kan leda till uppdatering/förändring i revisionsplanen. Detta innebär att de prioriterade granskningar som presenteras i denna revisionsplan kan förändras till sin inriktning. Det innebär även att granskningar kan tillkomma och att granskningar kan utgå.

4 Granskningsinsatser för 2022

Nedan presenteras 2022 års revisionsplan. Revisionsplanen följer God Revisionsledning och fördelar de prioriterade insatserna på områdena:

- Grundläggande granskning
- Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning
- Granskningar av verksamhet, funktion och process
- Uppföljningar
- Förstudier

4.1 Grundläggande och lagstadgad granskning

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Regionstyrelsens ansvarsutövning	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Regionstyrelsens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Patientnämndens ansvarsutövning	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Patientnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Sjukvårdsberedningens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Sjukvårdsberedningens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Uppdragsberedningens ansvarsutövande	Grundläggande granskning genomförs som syftar till att ge underlag för en bedömning om Uppdragsberedningens ansvarsutövande är tillfredsställande.
Delårsrapport per augusti 2022	Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om delårsrapporteringen har upprättats enligt lagens krav och anvisningar från normerande organ samt om resultatet i delårsrapporteringen är

	förenligt med fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning.
Årsredovisning 2022	Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, dess finansiering och den ekonomiska ställningen samt om årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

4.2 Granskningar av tillförlitlighet i system, rutiner och redovisning

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Bisysslor	<p>Syftet med granskningen är att granska och pröva om regionstyrelse och nämnder har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor?</p> <p>Granskningen tar sin utgångspunkt bl a i en tidigare granskning inom området som påvisade betydande brister.</p>

4.3 Granskning av verksamhet, funktion och process.

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Attraktiv arbetsgivare	<p>Att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt samt säkerställa finansieringen av framtidens välfärd är två av kommun/regionsektorns största utmaningar. SKR beskriver att stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommuner och regioner behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Detta samtidigt som det finns brist på personal i flera yrkesgrupper samt ekonomiska utmaningar i kommunerna och regionerna. Det är därför viktigt att kommuner/regioner tydliggör och synliggör sitt framtida personal- och rekryteringsbehov utifrån prognostiserad befolkningsutveckling, personalomsättning och kommande pensionsavgångar. Med hjälp av kunskap om framtida personal- och rekryteringsbehov kan adekvata strategiska planer för hur personal- och kompetensförsörjningen ska säkerställas på såväl</p>

	<p>kort som lång sikt arbetas fram. Det är viktigt att kommunerna/regionerna bedriver ett aktivt strategiskt arbete med personal- och kompetensförsörjningen som bör innefatta att skapa ett starkt arbetsgivarvarumärke och arbetsgivarerbjudande för att attrahera och behålla personal, ta hand om erfarenheter från personal som väljer att avsluta sin anställning eller som går i pension men också att involvera verksamheterna för att utveckla nya arbetssätt och nyttja möjligheterna med digitalisering.</p>
Läkemedelsföreskrivning	<p>Läkemedel är en av de viktigaste behandlingsmetoderna inom hälso- och sjukvården och är i allmänhet en kostnadseffektiv behandlingsmetod.</p> <p>”Läkemedelsplan Region Norrbotten 2020-2023” är antagen av regiondirektören. Av läkemedelsplanen framkommer att användningen av läkemedel ökar vilket bland annat uppges bero på allt fler äldre i befolkningen, nya läkemedel mot sjukdomar som tidigare varit svårbehandlade samt ökande krav för att tillgodose individens behov. Vidare beskrivs att detta ställer fortsatt höga krav på rätt läkemedelsanvändning inom hälso- och sjukvården inom regionen.</p> <p>Läkemedel är en av regionens största utgifter och kostnaderna för nya läkemedel förväntas, enligt läkemedelsplanen, öka under de kommande åren. Region Norrbottens läkemedelskostnader motsvarar 11,5 procent av regionens totala nettokostnad.</p> <p>Fokus i granskningen ligger på föreskrivning av läkemedel inom psykiatrin.</p>
Långsiktig planering hälso- och sjukvård	<p>De kommande årens demografiska utveckling innebär en kraftig ökning av antalet äldre samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder utvecklas långsammare. Regionens ålderssammansättning utgör en utmaning för finansiering, kompetensförsörjning och för efterfrågan på hälso- och sjukvård.</p> <p>I delårsrapporten beskrivs att regionens verksamhet behöver anpassas till en åldrande befolkning och en ökning av antalet äldre-äldre (80 år och äldre). Detta kommer även att kräva en samverkan mellan både vårdgivare och mellan regionen och kommunerna, detta för att tillgodose välfärd och hälso- och sjukvård.</p>
IT-säkerhet	<p>Ökade risker och hot från det framväxande digitala landskapet, s.k. cyberrisker har fått växande uppmärksamhet från både kommuner/regioner, före-</p>

	<p>tag och myndigheter. Detta främst orsakat av de senaste årens snabba digitala utveckling med följande exponering mot Internet samt ökad användning av smartphones och andra bärbara enheter hos medarbetare, både privat och i yrkeslivet. Ökad aktivitet bland kriminella och andra antagonistiska aktörer bidrar också starkt till den växande hotbilden.</p> <p>Ett felaktigt hanterande av säkerheten kan leda till att regionens trovärdighet ifrågasätts och detta kan även leda till förluster både vad gäller ekonomi och anseende.</p>
<p>Digital infrastruktur och det nationella bredbandsmålet</p>	<p>I Norrbotten hade över 80 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband år 2020. En liten ökning jämfört med 2019 - men långt ifrån målet som var 95 procent.</p> <p>Coronapandemin har tydligt visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från.</p> <p>Post- och telestyrelsens årliga kartläggning visar på stora skillnader inom länet, samtidigt som ingen enskild kommun når upp till målet. I kartläggningen undersöks tillgången till bredband om minst 100 Mbit/s. Luleå ligger bäst till med 88 procents tillgång, och Övertorneå sämst till med bara 55 procent.</p>
<p>Korruptionsförebyggande åtgärder (inkluderat visselblåsarfunktion)</p>	<p>Arbetet med att förebygga, upptäcka och hantera korruption, oegentligheter och allvarliga missförhållanden innefattar många åtgärder. En väl fungerande visselblåsarfunktion, dvs. en särskild kanal för rapportering av misstänkta missförhållanden som också innefattar en funktion för mottagande och hantering av inkomna ärenden, är en viktig del i det arbetet. Ett nytt svenskt lagförslag kommer från och med december 2021 att ställa krav på samtliga av Sveriges kommuner/regioner att inrätta en visselblåsarfunktion i enlighet med de krav som ställs i den nya lagstiftningen. Det nya lagförslaget innebär även ett ökat skydd mot repressalier riktade mot visselblåsare samt ändringar i sekretesslagstiftningen som påverkar kommuners/regioners informationshantering. Avsaknaden av en ändamålsenlig visselblåsarfunktion medför således en risk att</p>

	<p>lagens krav inte efterlevs men även en risk att kommunens/regionens förebyggande arbete mot oegentligheter inte blir adekvat, vilket i sin tur kan resultera i såväl förtroendeskada som ekonomiska skador.</p>
Barnkonventionen	<p>Sedan den 1 januari 2020 är FN:s barnkonvention lag i Sverige. Det innebär ett större ansvar för kommuner och regioner att tillämpa barns rättigheter så att de får ett genomslag vid bedömningar, ärenden och beslut som rör barn. Barn är medborgare i samhället som saknar rösträtt och representation i beslutande församlingar. Risken att barn inte blir hörda samt bristen på tillräckligt stöd och skydd är skäl till att barn har egna rättigheter.</p> <p>Trots att Sverige åtagit sig att följa FN:s barnkonvention sedan ratificeringen år 1990, visar regeringens kartläggningar att det kvarstår många utmaningar för att tillgodose barns rättigheter. Bland annat konstaterar regeringen brister avseende principen som rör barnets rätt att få sitt bästa beaktat i beslut samt barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.</p> <p>Kommuner och regioner har ett långtgående ansvar att implementera barnkonventionen i enlighet med lagen. När barnkonventionen nu är lag är det en risk att många kommuner/regioner inte vidtagit åtgärder för att förbereda sig och saknar en tydlig styrning och uppföljning utifrån ett barnrättsperspektiv. De granskningar som gjorts under 2020-2021 visar att det ännu är vanligt att det finns brister i hur barnkonventionen konkretiseras och implementeras och därmed inte får tänkt genomslag.</p>
Ekologisk hållbarhet – miljö/hållbarhetsarbetet	<p>Ekologisk hållbarhet är viktigt för en fungerande välfärd. Regioner kan och bör vidta flera åtgärder i syfte att verka för miljömässig hållbarhet. Till exempel är regionerna viktiga aktörer i arbetet för att nå nationella och internationella miljömål.</p> <p>Genom att ställa krav på leverantörer i upphandlingar kan regionerna bidra till måluppfyllelse. Ett proaktivt miljöarbete innebär också ett hälsofrämjande arbete och ligger således i linje med regionernas uppdrag om att förebygga ohälsa och sjukdom.</p>
Kris- och katastrofberedskap	<p>Risker och hot som finns i samhället kräver en förmåga att hantera kriser oavsett typ av händelse; det kan vara väderrelaterade händelser, olyckor och pågående dödligt våld, pandemier eller händelser som rör IT-säkerhet och teknisk</p>

	<p>infrastruktur. Värdet av en fungerande krisberedskap har aktualiserats kraftfullt under det senaste årets pandemi, översvämningar och våld på skolor. Med en bristande krisberedskap riskerar kriser och allvarliga händelser att få allvarligare konsekvenser och ta längre tid för kommunen/regionen att återhämta sig från. Krisen kan få ekonomiska, materiella, förtroendemässiga och personella konsekvenser för verksamheten och för samhället i stort. Krisberedskap och civilt försvar handlar om att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera kriser, samt extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap. Krisberedskap är en nyckelkomponent för att en verksamhet ska vara resiliënt och robust att kunna hantera allvarliga händelser och kriser.</p>
<p>Inköp och upphandling</p>	<p>Med offentlig upphandling åsyftas enligt lag de åtgärder som avses för att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt. Myndigheter ska vara sakliga och följa de upphandlingsprinciper som gäller i hela EU: likabehandling, transparens, proportionalitet, icke-diskriminerande samt ömsesidigt erkännande. I Sverige gäller sedan 1 januari 2017 lag (2016:1145) om offentlig upphandling, lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna samt lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner.</p> <p>Vid brott mot upphandlingslagstiftningen finns i vissa fall möjlighet och ibland krav för Konkurrensverket att ansöka om upphandlingsskadeavgift (böter) hos Förvaltningsrätt. Avgiften får uppgå till högst 10 procent av kontraktets värde, minst 10 tkr och maximalt 10 mnkr.</p> <p>Upphandling kräver löpande kontroll Regionernas förvaltningar, bolag, stiftelser, föreningar och förbund gör årligen ett stort antal köp från många olika leverantörer som utgör en betydande del av verksamhetens kostnader. Det är av vikt att styrning och intern kontroll fungerar väl för att inköp och upphandling ska ske på ett organiserat och ändamålsenligt sätt. Det är även av vikt att hanteringen säkerställer god ekonomisk hushållning av organisationens resurser. Möjlighet till styrning av inköps- och upphandlingsprocessen bygger på att det finns tydliga och uppdaterade policys och riktlinjer samt att dessa är kända i organisationen. För att försäkra att upphandlingsförfarandet görs i enlighet med lagar och interna styrdokument krävs</p>

<p>Tillgängligheten inom vården</p>	<p>kontinuerlig uppföljning och kontroll.</p> <p>Utmaningen med bristande tillgänglighet, som leder till långa väntetider, har funnits över tid inom svensk hälso- och sjukvård och pandemin har haft en stor påverka på både tillgängligheten av vård och väntetiderna.</p> <p>I regionens delårsrapport noteras att väntetiderna är fortsatt långa inom hälso- och sjukvården samt att den huvudsakliga orsaken är följer av pandemin.</p> <p>SKR och staten kom överens i december förra året om en ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården och senare tillkom en tilläggsöverenskommelse.</p> <p>Syftet med dessa var att möjliggöra ett effektivt omhändertagande av den uppskjutna vården och samtidigt stödja regionerna i det fortsatta strategiska tillgänglighetsarbete. En riskfaktor som framhålls i regionen är att kostnaderna för köpt vård fortsätter att öka då nettokostnadsutvecklingen i regioner med universitets sjukhus är hög.</p>
<p>Regionala utvecklingsnämnden, bristande ekonomisk hushållning med anledning av kollektivtrafiken</p>	<p>Kollektivtrafiken har påverkats stort av pandemin. För att förebygga trängsel har kollektivtrafikanordnare, i enlighet med myndigheternas krav, fortsatt att köra trafik i samma omfattning som tidigare. Att trafiken körs med normalt utbud innebär att kostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå som 2019. Eftersom cirka hälften av dessa kostnader finansieras med biljettintäkter betyder det minskade kollektivresandet ett dramatiskt intäktsstapp. Enligt SKR:s enkät till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna var biljettintäkterna förra året 7,3 miljarder kronor lägre än 2019, vilket innebär en minskning med 37 procent. De första månaderna år 2021 har biljettintäkterna varit hälften så stora som motsvarande månader 2019 vilket motsvarar ett tapp på cirka 2,5 miljarder under första kvartalet.</p> <p>Kollektivtrafikens marknadsandelar minskade under 2020 och för helåret 2021 prognostiserar Länstrafiken ett underskott på 18,8 miljoner kronor. Sett till riket var biljettintäkterna under de början av 2021 hälften så stora som under motsvarande period 2019, ett tapp på cirka 2,5 miljarder.</p> <p>SKR prognostiserar att kravet att fortsätta köra trafik i samma omfattning som tidigare kommer</p>

	<p>att slopas vilket innebär att utbudet/trafik kommer att anpassas för att minska kostnaderna.</p> <p>För helåret 2021 innebär SKR:s beräkningar ännu lägre biljettintäkter än 2020 vilket innebär att de föreslagna statliga ersättningarna är lägre än det verkliga intäktstappet. I den strategiska planen framhålls riskfaktorer att intäkter kommer att minska samt att kostnaderna för upphandlad kollektivtrafik inte håller sig inom budgetramar.</p>
<p>Psykisk ohälsa för äldre (samverkansgranskning regioner)</p>	<p>Enligt en undersökning av Socialstyrelsen (Psykisk ohälsa hos personer 65 år och äldre, 2018) så är psykisk ohälsa ett samhällsproblem och ett problem för de enskilda som drabbas.</p> <p>Socialstyrelsen har lyft området psykisk ohälsa i en rad tidigare rapporter. I undersökningen framkommer det att psykisk ohälsa är vanligare hos äldre personer som är över 65 år än hos yngre personer som är mellan 18 och 64 år. Även redovisat per län är mönstret detsamma.</p> <p>Rapporten visar även att det är vanligare med suicid hos äldre kvinnor och män jämfört med gruppen yngre. Den grupp där suicid är vanligast är bland män 80 år och äldre. Trots att suicid är vanligare hos äldre än hos yngre skattar yngre den psykiska hälsan som sämre än gruppen äldre.</p> <p>Vi kan konstatera att cirka 20 procent av alla äldre personer idag lider av psykisk ohälsa och 12-15 procent drabbas av en depressionssjukdom, motsvarande för hela befolkningen är 4-10 procent. Det finns också en förhöjd risk för suicid, framförallt bland män över 85 år. Vi vet också att befolkningsutvecklingen går emot en fördelning där 25 procent av alla svenskar 65 år och äldre vilket innebär att målgruppen är omfattande och ökar.</p> <p>Det finns effektiva metoder att behandla psykisk ohälsa hos äldre personer likväl som hos yngre. Vårdgivaren har i detta sammanhang ett stort ansvar för att säkerställa att verksamhet och processer bedrivs på ett ändamålsenligt sätt kopplat till arbetet med psykisk ohälsa hos äldre, samt att den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig.</p>
<p>Ekonomisk och verksamhetsmässig styrning</p>	<p>Under 2017 granskade revisorerna Verksamhetsplanering och utveckling på verksamhetsnivå. Granskningens sammanfattande bedömning var att RS i begränsad utsträckning hade säkerställt att tillräckliga stödfunktioner och processer fanns för verksamhetscheferna kopplat till deras planerings-</p>

	<p>och utvecklingsansvar. Vidare att det i begränsad utsträckning var säkerställt att verksamhetsplaneringen hade förutsättningar att bidra till att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.</p> <p>För säker ekonomi- och verksamhetsstyrning krävs tydlighet i styrsystem och signaler, samt kontinuerlig uppföljning av verksamhet och ekonomi med fastlagda rapporteringskrav och rutiner. Vidare är av intresse att belysa hur nyckeltal/normtal utformas och styr när budgetar och bemanning fastställs. Risk finns för att erfarenhetsvärden blir alltför styrande i stället för nya och aktuella beräkningar.</p> <p>Granskningen syftar till att bedöma om styrelsen bedriver ändamålsenlig styrning avseende såväl ekonomi som verksamhet med tillräcklig intern kontroll, utifrån fullmäktiges övergripande mål.</p>
--	---

4.4 Uppföljningar av tidigare granskningar

Granskningens benämning	Granskningens inriktning
Missbruksvården	Baserat på de bedömningar och rekommendationer som lämnades i 2021 års granskning är det väsentligt att genomföra en uppföljande granskning.
Systematiskt kvalitetsledningsarbete	Baserat på de bedömningar och rekommendationer som lämnades i 2020 års granskning är det väsentligt att genomföra en uppföljande granskning. En viktig del är att följa upp hur arbetet med implementering av nytt kvalitetsledningsarbete har skett.
Folktandvården	Baserat på de bedömningar och rekommendationer som lämnades i 2019 års granskning är det väsentligt att genomföra en uppföljande granskning. En viktig del är att följa upp arbetet med kompetensförsörjning, prioriteringsordning samt ekonomisk styrning.

4.5 Förstudier

Nedan redogörs för förstudier som kan komma att genomföras under året. Om något eller några av dessa förstudier visar sig vara ett område förenat med hög risk, kan det leda till djupgranskning under innevarande eller kommande år.

Förstudiens benämning	Förstudiens inriktning
Införskaffande och	Under pandemin har regionerna genomfört stora

<p>uppbyggnad av lager avseende skyddsutrustning</p>	<p>upphandlingar vilket i vissa fall kan leda till ett överskott av produkter. Vissa regioner vill nu sälja eller skänka sitt överskott av personlig skyddsutrustning och/eller medicintekniska produkter med tillfälliga tillstånd som upphandlats under pandemin. Andra regioner och kommuner vill kunna ta emot och köpa produkterna. Följande dokument har tagits fram för att klargöra vad som gäller vid försäljning och återanvändning av regioners och kommuners lösa egendom.</p> <p>Förstudien syftar till att översiktligt kartlägga/belysa hur Region Norrbotten har hanterat införskaffandet av skyddsutrustning med anledning av pandemin.</p>
---	--

5 Revisorerna på Region Norrbottens hemsida

Vår revisionsplan för året samt revisionsberättelser, skrivelser, rapporter och mer därtill hittar du på revisorernas hemsida:

<http://norrboten.se/sv/Demokrati-och-insyn/Sa-styrs-landstinget/Revisorer/>

Där kan du även ta del av tidigare års granskningsinsatser.